

mezi mluvenou francouzštinou přímo ve Francii a jazykem v Kanadě.

Problémem existence slovesného vidu ve francouzštině se zabývá Zuzana Honová v článku *L'aspect verbal, une catégorie ou non?* Podle ní je otázka vidu podceňována a koncepce vidu v neslovanských jazycích zatím nebyla jednoznačně vyřešena, lingvisté na vid nahlížejí z různých úhlů, ale jejich teorie se velmi liší, někdy si i protičeří. Konstatuje, že z morfologického hlediska vid v románských jazycích neexistuje, ale lze jej vyjádřit kombinací různých jiných prostředků, sémanticko-lexikálních či syntaktických.

Alena Podhorná-Polická si všímá nových výrazů v jazyce mladých Čechů a Francouzů (*Les sources de la néologie et de l'expressivité lexicale dans le „lexique marqué“ des jeunes tchèques et français*). Článek spadá do oblasti argotologie či lexikální sociolingvistiky, shrnuje výsledky výzkumu hovorového jazyka ve třech různých prostředích (střední školy v Paříži, v Yzeure a v Brně) a srovnává je. Srovnávaný materiál označuje jako „příznakové lexikum“ a zkoumá jeho cirkulaci, jakési vzájemné pronikání v rámci „sítě“, tedy z výchozího prostředí (rodina, média, zájmové skupiny aj.) do skupiny mladých a dále zpět do výchozích, respektive cílových skupin. Podle stupně přizpůsobení se „novému“ jazyku pak mladé dělí do šesti kategorií.

Španělskou jazykovědu zde tentokrát prezentuje Petr Stehlik a jeho článek týkající se jazyka reklamy *Lengua y sociedad de consumo. La influencia de los valores socio-culturales en el léxico de los anuncios publicitarios*. Autor si všímá, na jaké stránky lidského vnímání působí reklamy a tzv. masová kultura, jakých výrazových prostředků využívají, aby dosáhly co nejlepšího pozitivního efektu. Analyzuje několik stereotypů reklamních sloganů a jejich konotací a pouze okrajově se zmiňuje o důležité roli vztahu mezi textem a obrazem, který je nedílnou součástí reklamy.

Závěrečná studie sborníku je z italské jazykovědy a jmenuje se *Alcune considerazioni sulla soggettività nella modalità dell'enunciato*. Autorka Eva Klímová studuje modalitu výpovědi definovanou také jako gramatikalizaci subjektivních postojů a názorů mluvčího. Rozhodujícím faktorem subjektivity je komunikativní situace a strategie. Na subjektivní výpo-

věď má vliv ale také slovesný způsob a kategorie osoby.

V závěrečné rubrice lze i tentokrát nalézt upozornění na zajímavé tituly související s románskými jazyky či literaturami, autory tentokrát jsou Dagmar Pichová, Marie Voždová (2) a Milada Malá.

V. BAKESOVÁ

* Masarykova univerzita, Brno 2005, 136 s.

Jan Šmarda a kol.: Metody molekulární biologie*

V několika posledních letech se na trhu český psané odborné a populárně-vědecké literatury objevila řada kvalitních publikací pojednávajících o obecné, molekulární, buněčné i evoluční biologii. Českému čtenáři, především studentovi, se tak dostává zdroj poučení za přijatelnou cenu, jako doplněk zahraničních monografií.

Dramatický nárůst poznatků, jehož jsme svědky, závisí na sofistikované technické základně, která se stává běžnému adeptu biologických věd do značné míry nepřehlednou, ba nepřístupnou. Co by tedy mohl náš student považovat za citelný nedostatek, je absence snadno dostupných publikací shrnujících a zpřístupňujících metodické postupy používané v současných biologických disciplínách. Chybí nám česky psané monografie typu „Molecular Biology“ (P. Turner, A. Mc Lennan, A. Bates, and M. White), vydávané v řadě Bios Instant Notes (Taylor and Francis, New York, USA, Abington, UK).

Přijemným překvapením je proto učebnice *Metody molekulární biologie*, kolektivu autorů, Jana Šmardy, Jiřího Doškáře, Romana Pantůčka, Vladislavy Růžičkové a Jany Koptíkové (s odbornou recenzí J. Fajkuse, E. Sýkorové a L. Fajkusové). V devíti kapitolách jsou popsány postupy purifikace a separace nukleových kyselin, manipulace s nukleovými kyselinami, klonování DNA, fyzikální mapování DNA a genomu, sekvencování DNA, amplifikace nukleových

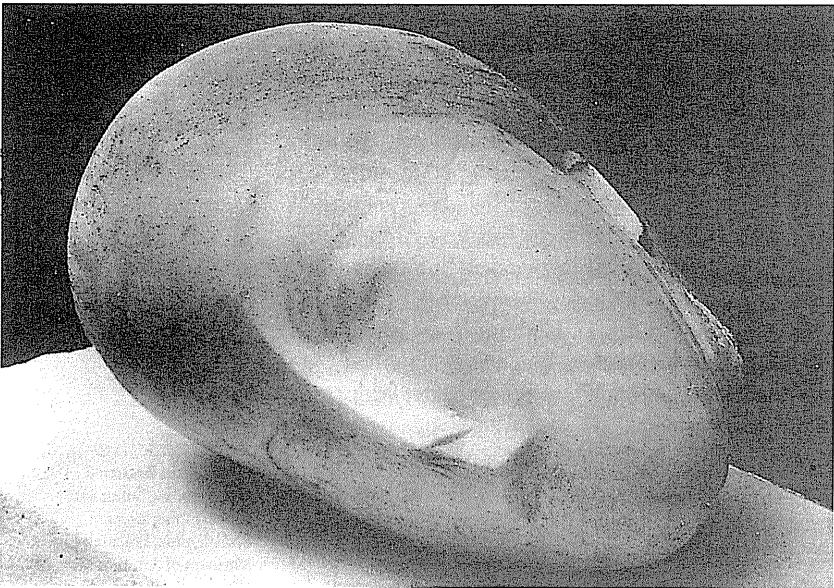
kyseliny, transgenika, analýza genové exprese a metody molekulární virologie.

Jestliže konstatuji, že je tato učebnice příjemným překvapením, není to jen proto, že se stala první vlaštvou zaplňující mezeru na knižním trhu, ale především proto, že je to dílo vskutku podařené po stránce odborné i formální. Text je kvalitní, informativní a vyvážený z hlediska odbornosti i stupně nezbytné popularizace, takže naplňuje záměr autorů poskytnout informace o principech základních metodických postupů molekulární biologie (tedy nikoli laboratorní manuál), dostupné především studentům bakalářských a magisterských studijních programů přírodovědeckých, lékařských a veterinárních vysokých škol. Hodnotnou součástí textu jsou přehledné tabulky a velmi kvalitní ilustrace a schémata, o něž se zasloužila J. Koptíková. Text doprovází 53 vybraných citací původních prací a monografií a pečlivě připravený rejstřík. Chybí mi však aspoň zmínka o některých progresivních metodách, které mají značný informační význam, jsou to např. techniky „molekulární evoluce in vitro“

(zmínka o nich mohla být v kapitole o amplifikaci sekvencí) a klonování DNA na základě mikrodisekce izolovaných chromozomů; neuškodila by ani separátní kapitolka o technikách manipulace s RNA. Učebnice si však neklade za cíl poskytnout úplný přehled laboratorních technologií a omezuje se na ty „klasické“. Přínosem je stručné pojednání o bioinformatice, jejíž význam v kontextu s laboratorními technikami stále vzrůstá; toto pojednání najdeme v poslední 10. kapitole (pro podrobnější seznámení s tímto významným oborem doporučuji dílo Bioinformatics, které vyšlo ve zmíněné již řadě monografií Bios Instant Notes). Recenzovanou učebnici metod molekulární biologie mohu vřele doporučit jako prvního průvodce krajinou moderní experimentální biologie.

M. BEZDĚK

* Jan Šmarda, Jiří Doškář, Roman Pantůček, Vladislava Růžičková: *Metody molekulární biologie* (Ilustrace: Jana Kostíková), Masarykova univerzita, Brno 2005, 188 s.

K. Brancusi, *Spící múza*, cca 1912